ECLI:LV:RVPT:2022:0322.11092096020.1.S
Krimināllieta Nr.11092096020
Lietvedības Nr.K30-0749-22/11

SPRIEDUMS

Latvijas Republikas vārdā

Rīgā 2022.gada 22.martā

Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesa,
tiesnese A.Reitupe,
piedaloties prokurorei A.Seibutei,
aizstāvim D.Krastam,
atklātā tiesas sēdē iztiesāja krimināllietu /pers. A/, personas kods /personas kods/, apsūdzībā pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas (četri noziedzīgi nodarījumi).

Aprakstošā daļa

[1] /pers. A/ izdarīja zādzību nelielā apmērā šādos apstākļos.

2020.gada 20.februārī ap plkst.9.10, /pers. A/ atradās /adrese A/, SIA "/nosaukums A/" piederošā degvielas uzpildes stacijā "/nosaukums/". /pers. A/, nolūkā izdarīt zādzību, paņēma brīvroku austiņas *Havit H961* 19 *euro* vērtībā, paslēpa tās savas jakas kabatā, un, nesamaksājot par paņemto preci, izgāja ārā no veikala. Tādā veidā /pers. A/ nolaupīja SIA "/nosaukums A/" piederošo mantu 19 *euro* vērtībā.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[2] Turklāt /pers. A/ izdarīja zādzību nelielā apmērā šādos apstākļos.

2020.gada 25.oktobrī ap plkst.21.17, /pers. A/ atradās /adrese B/, SIA "/nosaukums B/" veikalā "/nosaukums/". /pers. A/, nolūkā izdarīt zādzību, paņēma rokas blenderi *Motoria* 25,99 *euro* vērtībā, paslēpa to zem savas jakas, un, nesamaksājot par paņemto preci, izgāja ārā no veikala. Tādā veidā /pers. A/ nolaupīja SIA "/nosaukums B/" piederošo mantu 25,99 *euro* vērtībā.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu.

[3] Turklāt /pers. A/ izdarīja zādzību nelielā apmērā šādos apstākļos.

2020.gada 26.oktobrī ap plkst.19.24 /pers. A/ atradās /adrese A/, SIA "/nosaukums A/" piederošā degvielas uzpildes stacijā "/nosaukums/". /pers. A/, nolūkā izdarīt zādzību, paņēma šādas preces: divus iepakojumus karstā dzēriena *Livsane*, katrs 3,99 *euro* vērtība, kopējā vērtība 7,98 *euro*, piecus iepakojumus kapsulas *Vigantolvit*, katra 10,99 *euro* vērtībā, kopējā vērtība 54,95 *euro*, trīs iepakojumus pulvera *Magvit B6 Complex*, katrs 11,59 *euro* vērtībā, kopējā vērtība 34,77 *euro*, paslēpa minētās preces savas jakas kabatā, un, nesamaksājot par paņemto preci, izgāja ārā no veikala. Tādā veidā /pers. A/ nolaupīja SIA "/nosaukums A/" piederošo mantu 97,70 *euro* vērtībā.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

[4] Turklāt /pers. A/ izdarīja zādzību nelielā apmērā šādos apstākļos.

2020.gada 28.oktobrī ap plkst.12.30-13.30, pirmstiesas izmeklēšanā precīzāk nenoskaidrotā laikā, /pers. A/ atradās /adrese C/, SIA "/nosaukums C/" veikalā. /pers. A/, nolūkā izdarīt zādzību, paņēma šādas preces: vienu velo somu *Giant* 69,95 *euro* vērtībā, trīs pārus cimdu *Force MTB Angle*, katrs 19,95 *euro* vērtībā, kopējā vērtība 59,85 *euro*, trīs pārus cimdu *Force MTB Autonomy*, katrs 19,95 *euro* vērtībā, kopējā vērtība 59,85 *euro*. /pers. A/ ielika minētās preces savā somā, un, nesamaksājot par paņemto preci, izgāja ārā no veikala. Tādā veidā /pers. A/ nolaupīja SIA "/nosaukums C/" piederošo mantu 189,65 *euro* vērtībā.

Ar savām darbībām /pers. A/ izdarīja noziedzīgu nodarījumu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā.

Motīvu daļa

[5] Tiesa atzīst, ka saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.panta pirmo daļu pastāv pamats pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai attiecībā uz visu apsūdzību, ņemot vērā, ka apsūdzētais atzīst savu vainu visā viņam izvirzītajā apsūdzībā, tiesai pēc lietas materiālu pārbaudes nav šaubu par apsūdzētā vainu, kā arī apsūdzētais ir piekritis pierādījumu pārbaudes neizdarīšanai. Apsūdzētajam ir izskaidrota pierādījumu pārbaudes neizdarīšanas procesuālā būtība un sekas.

[6] Tiesa atzīst, ka apsūdzētā darbības ir kvalificētas pareizi un viņa vainīgums ir pierādīts pilnībā, līdz ar to /pers. A/ atzīstams par vainīgu un sodāms par četru Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzēto noziedzīgo nodarījumu izdarīšanu.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 527.panta trešās daļas nosacījumiem, pierādījumu analīze un to uzskaitījums spriedumā nav nepieciešams.

[7] Tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta otro daļu, nosakot soda veidu, ņem vērā izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturu un radīto kaitējumu, kā arī apsūdzētā /pers. A/ personību.

Saskaņā ar Krimināllikuma 7.panta trešo daļu apsūdzētā izdarītie Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā paredzētie noziedzīgie nodarījumi ir mazāk smagi noziegumi, kas apdraud juridisko personu mantiskas intereses.

Tiesa ņem vērā gan izdarīto noziedzīgo nodarījumu skaitu, gan to biežumu. Zādzības izdarītas no tirdzniecības uzņēmumiem, noziedzīgu nodarījumu rezultātā tika apdraudētas cietušo – juridisko personu SIA "/nosaukums B/", SIA "/nosaukums A/" un SIA "/nosaukums C/" mantiskās intereses, apsūdzētais nodarīja cietušajām reālu mantisku zaudējumu, kas nav atlīdzināts.

Par apsūdzētā personību noskaidrots turpmāk minētais.

/pers. A/ dzimis 1981.gadā, ir dzīvesvieta, neprecējies, apgādībā ir divi nepilngadīgi bērni, nestrādā, profesijas nav, iepriekš vairakkārt tiesāts par mantiska rakstura noziegumiem un noziegumiem, kas saistīti ar narkotisko un/vai psihotropo vielu neatļautu apriti. Pēdējo reizi /pers. A/ notiesāts ar Rīgas pilsētas Latgales priekšpilsētas tiesas 2021.gada 29.septembra spriedumu par diviem noziedzīgiem nodarījumiem, kas izdarīti 2020.gada 13.septembrī un 2020.gada 14.septembrī pēc Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz diviem mēnešiem un 15 dienām par katru noziedzīgo nodarījumu. Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu galīgais sods /pers. A/ noteikts pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, – brīvības atņemšana uz četriem mēnešiem.

Ņemot vērā iepriekš konstatēto, ka apsūdzētais iepriekš vairakkārt sodīts par mantiska rakstura noziegumiem, tostarp, ar brīvības atņemšanu, un jaunus mantiska rakstura noziedzīgos nodarījumus izdarījis nedzēstas sodāmības laikā, secināms, ka iepriekšējie sodi nav sasnieguši soda mērķi, tādēļ sods apsūdzētajam nosakāms tikai reālās brīvības atņemšanas veidā Krimināllikuma 180.panta pirmās daļas sankcijās noteiktajās robežās.

Tiesa piekrīt prokurorei, ka tikai piemērojot brīvības atņemšanu, var panākt Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā paredzēto soda mērķi – aizsargāt sabiedrības drošību, atjaunot taisnīgumu, sodīt vainīgo personu par izdarīto noziedzīgo nodarījumu, resocializēt sodīto personu, panākt lai notiesātais un citas personas pildītu likumus un atturētos no noziedzīgo nodarījumu izdarīšanas. Apsūdzētais tiks pakļauts soda piespiedu ietekmei tādā mērā, kas atbilst izdarītā noziedzīgā nodarījuma raksturam un kaitīgumam, veicinās vainīgās personas un arī citu sabiedrības locekļu pārliecību pildīt un ievērot uzvedības, morāles un likuma normas.

Konkrētajā gadījumā soda mērķis nav sasniedzams, nosakot kādu no panta sankcijā paredzētajiem vieglākiem soda veidiem, jo alternatīvie sodu veidi neatbilstu ne izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturam, ne ziņām par apsūdzētā personību, jo, kā jau secināts, iepriekš piemērotie sodi soda mērķi nav sasnieguši, un apsūdzētais turpina izdarīt jaunus mantiska rakstura noziedzīgus nodarījumus.

[8] Tiesa saskaņā ar Krimināllikuma 46.panta trešo daļu, nosakot apsūdzētajam soda mēru, ņem vērā atbildību mīkstinošos un pastiprinošos apstākļus.

Saskaņā ar Krimināllikuma 47.panta otro daļu par apsūdzētā atbildību mīkstinošu apstākli tiesa atzīst to, ka apsūdzētais vaļsirdīgi atzinies un nožēlojis izdarīto.

Soda mēra noteikšanā tiesa ņem vērā apstākli, ka apsūdzētais izmantojis savas Kriminālprocesa likuma 21.pantā paredzētās tiesības uz sadarbību ar kriminālprocesa veikšanai pilnvaroto personu, kas izpaužas vienkāršāka procesa veida izvēlē, tādējādi sekmējot efektīvāku krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu. Bet šis apstāklis patstāvīgu mīkstinošu apstākli neveido, jo procesa veida izvēle ir tiesas prerogatīva.

Saskaņā ar Krimināllikuma 48.panta pirmās daļas 1.punktu par apsūdzētā atbildību pastiprinošu apstākli tiesa atzīst to, ka noziedzīgie nodarījumi veido noziedzīgu nodarījumu recidīvu, jo izdarīti laikā, kad nebija dzēsta iepriekšējā sodāmība.

Tiesa, nosakot soda mēru, ņem vērā arī Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesas palātas tiesnešu kopsapulces 2008.gada 1.jūlija lēmumā norādīto, ka atbildību pastiprinoša apstākļa esība pati par sevi liedz tiesai noteikt panta sankcijā paredzēto minimālo sodu. Konstatējot kaut vienu krimināatbildību pastiprinošo apstākli, tiesa nedrīkst noteikt sodu, kas ir vieglāks nekā likumā paredzētais sods (sk. *Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas 2008.gada 1.jūlija kopsapulces lēmumu "Par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā"*).

Līdz ar to soda mērs apsūdzētajam par katra noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, nosakāms virs tiesību normas sankcijā paredzētās brīvības atņemšanas minimālās robežas, ņemot vērā viena atbildību pastiprinoša apstākļa esību. Atbildību mīkstinošs apstāklis ļauj soda mēru tuvināt sankcijā paredzētajai brīvības atņemšanas zemākajai robežai. Tādējādi par katra noziedzīga nodarījuma izdarīšanu, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā, apsūdzētais sodāms ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz vienu mēnesi.

[9] Sods /pers. A/ par izdarītajiem noziegumiem nosakāms saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu pēc noziegumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, kas ir labvēlīgākais sodu saskaitīšanas princips, ko pieļauj Krimināllikuma 50.panta trešā daļa.

Tiesa ņem vērā izdarīto noziedzīgo nodarījumu raksturu un radīto apdraudējumu, ziņas, kas raksturo apsūdzētā personību, to, ka ir gan atbildību mīkstinošs, gan pastiprinošs apstāklis, kā arī Augstākās tiesas Senāta Krimināllietu departamenta un Krimināllietu tiesu palātas 2008.gada 1.jūlija kopsapulces lēmumā "Par vienveidīgu tiesību normu piemērošanu soda noteikšanā" norādīto, ka, ja persona ir izdarījusi vairākus noziedzīgus nodarījumus, galīgajam sodam vajadzētu būt bargākam salīdzinājumā ar sodu, ko piespriež personai, kura izdarījusi vienu noziedzīgu nodarījumu.

Ņemot vērā minēto, saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un trešo daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, sodu noteikt – īslaicīgu brīvības atņemšanu uz trīs mēnešiem.

Šāds soda veids un mērs ir samērīgs, lai panāktu krimināltiesisko attiecību taisnīgu noregulējumu un tiktu sasniegts Krimināllikuma 35.panta otrajā daļā definētais soda mērķis.

[10] Lai nodrošinātu sprieduma izpildi, apsūdzētajam piemērojams drošības līdzeklis – apcietinājums.

[11] Lietā pieteikta cietušās SIA "/nosaukums B/" kaitējuma kompensācija par mantisko zaudējumu 25,99 *euro* apmērā, cietušās SIA "/nosaukums A/" kaitējuma kompensācija par mantisko zaudējumu 116,70 *euro* apmērā un cietušās SIA "/nosaukums C/" kaitējuma kompensācija par mantisko zaudējumu 189,65 *euro* apmērā.

Saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 499.pantu pierādījumu pārbaude par pieteiktajām kaitējuma kompensācijām netika veikta, jo apsūdzētais piekrita kaitējuma kompensācijām.

Kriminālprocesa likuma 22.pantā noteikts pamatprincips – personai, kurai ar noziedzīgu nodarījumu radīts kaitējums, ņemot vērā tās morālo aizskārumu, fiziskās ciešanas un mantisko zaudējumu, tiek garantētas procesuālas iespējas morālas un materiālas kompensācijas pieprasīšanai un saņemšanai.

Atbilstoši Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmajai daļai – kompensācija ir naudas izteiksmē noteikta samaksa, ko persona, kura ar noziedzīgu nodarījumu radījusi kaitējumu, samaksā cietušajam kā gandarījumu par morālo aizskārumu, fiziskajām ciešanām un mantisko zaudējumu, savukārt minētā panta otrā daļa noteic, ka kompensācija ir krimināltiesisko attiecību noregulējuma elements, ko apsūdzētais samaksā brīvprātīgi, vai uz tiesas nolēmuma pamata.

Civillikuma 1635.pants noteic, ka katrs tiesību aizskārums, tas ir, katra pati par sevi neatļauta darbība, kuras rezultātā nodarīts kaitējums (arī morālais kaitējums), dod tiesību cietušajam prasīt apmierinājumu no aizskārēja, ciktāl viņu par šo darbību var vainot. Savukārt atbilstoši Civillikuma

1675.pantam vairākas personas, kas kopīgi izdarījušas noziedzīgu nodarījumu, atbild solidāri par zaudējumu, kas ar to nodarīts.

Ievērojot minēto, tiesa, pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 350.panta pirmo daļu un 352.panta pirmās daļas 1.punktu un 353.panta pirmās daļas 1.punktu, atzīst, ka visas cietušo pieteiktās kaitējuma kompensācijas ir pamatotas un apmierināmas pilnā apmērā, jo ar lietā esošajiem pierādījumiem ir pierādīts, ka /pers. A/ izdarīto noziedzīgo nodarījumu rezultātā cietušajāmSIA "/nosaukums B/", SIA "/nosaukums A/" un SIA "/nosaukums C/" radīts mantisks zaudējums, kas nav atlīdzināts.

Tiesa ņem vērā, ka apsūdzētais piekritis kaitējuma kompensācijas pamatotībai un apmēram.

Apsūdzētajam nosakāms 30 dienu termiņš sprieduma daļā par kaitējuma kompensācijas piedziņu labprātīgai izpildei, nosakot pienākumu iesniegt tiesai dokumentus par kaitējuma kompensācijas atlīdzināšanu.

[12] Lietā konstatējami procesuālie izdevumi saskaņā ar Kriminālprocesa likuma 367.panta pirmās daļas 4.punktu par aizstāvju sniegto juridisko palīdzību.

/pers. A/ aizstāvību pirmstiesas procesā un tiesā realizēja aizstāvji, kuriem par veikto darbu valsts nodrošinātās juridiskās palīdzības sniegšanā kriminālprocesā no valsts līdzekļiem izmaksājama atlīdzība 407 *euro* apmērā (85 *euro* + 121 *euro* + 24,20 *euro* + 96,80 *euro* + 80 *euro* (*lietas 1.sējuma 134.lapa un 2.sējuma 28., 49., 60., 81.lapa*).

Tiesa nekonstatē Kriminālprocesa likuma 85.pantā un 368.panta ceturtajā daļā paredzētos priekšnoteikumus apsūdzētā /pers. A/ atbrīvošanai no advokāta darba samaksas, līdz ar to šie procesuālie izdevumi atbilstoši Kriminālprocesa likuma 368.pantam ir piedzenami no /pers. A/.

/pers. A/ nosakāms 30 dienu termiņš no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei.

[13] Glabāt pie krimināllietas materiāliem datorizētās informācijas nesējus.

Rezolutīvā daļa

Pamatojoties uz Kriminālprocesa likuma 499. un 520.pantu, tiesa

nosprieda

atzīt /pers. A/ par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (noziedzīgs nodarījums izdarīts 2020.gada 20.februārī), un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi.

Atzīt /pers. A/ par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (noziedzīgs nodarījums izdarīts 2020.gada 25.oktobrī), un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi.

Atzīt /pers. A/ par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (noziedzīgs nodarījums izdarīts 2020.gada 26.oktobrī), un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi.

Atzīt /pers. A/ par vainīgu noziedzīga nodarījuma izdarīšanā, kas paredzēts Krimināllikuma 180.panta pirmajā daļā (noziedzīgs nodarījums izdarīts 2020.gada 28.oktobrī), un sodīt ar īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 1 (vienu) mēnesi.

Saskaņā ar Krimināllikuma 50.panta pirmo un otro daļu pēc noziedzīgo nodarījumu kopības, daļēji saskaitot piespriestos sodus, sodu /pers. A/ noteikt īslaicīgu brīvības atņemšanu uz 3 (trīs) mēnešiem.

Piemērot drošības līdzekli – apcietinājumu.

Soda izciešanas sākumu skaitīt no 2022.gada 22.marta.

Piedzīt no /pers. A/ par labu cietušajai SIA "/nosaukums B/" kaitējuma kompensāciju par mantisko zaudējumu 25,99 *euro* apmērā.

Piedzīt no /pers. A/ par labu cietušajai SIA "/nosaukums A/" kaitējuma kompensāciju par mantisko zaudējumu 116,70 *euro* apmērā.

Piedzīt no /pers. A/ par labu cietušajai SIA "/nosaukums C/" kaitējuma kompensāciju par mantisko zaudējumu 189,65 *euro* apmērā.

Noteikt /pers. A/ kompensācijas samaksas labprātīgu termiņu – 30 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas. Maksājuma dokuments sprieduma labprātīgas izpildes laikā iesniedzams tiesas kancelejā.

Piedzīt no /pers. A/ valsts labā procesuālos izdevumus – advokāta darba samaksu pirmstiesas procesā un tiesā 407 *euro* apmērā.

Noteikt /pers. A/ 30 dienu termiņu no sprieduma spēkā stāšanās dienas sprieduma labprātīgai izpildei. Procesuālie izdevumi par advokāta darba samaksu ieskaitāmi saņēmēja Valsts kases, reģistrācijas Nr.90000050138, kontā Nr.LV68TREL1060001239300, maksājuma mērķis: procesuālie izdevumi krimināllietā Nr.11092096020. Maksājuma dokuments sprieduma labprātīgas izpildes laikā iesniedzams tiesas kancelejā.

Datorizētās informācijas nesējus glabāt pie krimināllietas materiāliem.

Pilno spriedumu daļā par sodu, rīcību ar mantu vai sakarā ar pieļautiem procesa pārkāpumiem var pārsūdzēt vai noprotestēt 10 (desmit) dienu laikā no pilna sprieduma pieejamības dienas apelācijas kārtībā Rīgas apgabaltiesai, iesniedzot sūdzību vai protestu Rīgas pilsētas Vidzemes priekšpilsētas tiesā.

Pilns spriedums sastādīts 2022.gada 2.maijā.

Tiesnese A.Reitupe